

Poznámka k autorství

Autorství je věc dost zapeklitá. Jak občas říká jeden můj přítel a kolega, „je jen otázkou času, kdy si můj počítač, který mi umožňuje tak efektivně a rychle prohlížet všechny poznámky, jež mám uložené na jeho disku, začne nárokovat spoluautorství mých odborných studií“. Předkládanou publikaci jsem sice z větší části napsal já, ale nemalá část obsaženého materiálu je výsledkem kolektivní spolupráce.

Formulace témat okruhů státních magisterských zkoušek (přetištěná a komentovaná ve třetí kapitole) mají za sebou úctyhodnou historii. První verze reformy státních zkoušek totiž vznikala ještě v době, kdy jsem nebyl členem Ústavu religionistiky. Za jejich přípravu byl odpovědný především David Václavík, a poslední průběžná verze, jež byla tehdy dopracována, posloužila jako základ pro úplně nový návrh znění okruhů z obecné religionistiky, na němž jsme před několika lety začali pracovat společně s kolegou Davidem Zbíralem. Tento dokument byl postupně přeměněn v text současných platných zkušebních okruhů. Mezi tím však náš návrh prošel několika vlnami revizí zohledňujících kritické připomínky našich kolegů a kolegyní, a nakonec doznal definitivní podoby jako společné dílo, jehož formulace byly upřesňovány během mnohahodinových setkání všech vyučujících ústavu.

Velmi podobné je to s dokumentem popisujícím organizaci státní magisterské zkoušky a s genezí této podoby zkoušky samotné. Na počátku byly nejrůznější kritické výhrady k průběhu bakalářského i magisterského studia a jeho výsledků. Na jejich základě stejně postupně začaly krystalizovat návrhy změn, jež nakonec byly formulovány v podobě dvou ucelených návrhů na změny průběhu studia a především závěrečného zkoušení. Autorem jednoho byl opět kolega Zbíral, druhého já, ale oba vlastně vznikaly v naší vzájemné intenzivní diskusi, jíž mnohdy posunuly kupředu kritické připomínky prezentované našimi kolegy během pracovních porad ústavu. Výsledkem bouřlivé diskuse o obou návrzích byl konsensus všech vyučujících ohledně koncepce, jíž by ve vztahu k oběma původním návrhům bylo možné nazvat „třetí cesta“. Její vznik nikdo neplánoval a neinicioval. Opět šlo o výsledek společného hledání řešení, výsledek, který všechny stejně překvapil jako potěšil. Jeho konečného uspořádání do podoby jasného popisu organizace a průběhu zkoušky se ujal David Zbíral, a tento dokument tvoří druhou kapitolu předkládané příručky.

Mým více méně vlastním dílem jsou tedy pouze koncepce této příručky, její úvod, závěr, část věnovaná záměrům studijní reformy a komentáře ke zkušebním okruhům. Že je toto dílo „více méně“ mé, říkám proto, že i na něm se pochopitelně zásadním způsobem podepsalo veškeré dění, které jsem stručně popsal v předchozích odstavcích. A podepsalo se na něm ještě něco dalšího, co je třeba na tomto místě také zmínit. Defi-

nitivní koncepce této příručky totiž vznikla na základě zkušenosti s reálným průběhem nově koncipované státní magisterské zkoušky. Studentky, které potkalo to štěstí, nebo neštěstí, že jako první vstupovaly na tento terén, nový pro nás samotné, a ještě novější pochopitelně pro ně, mi poskytly řadu podnětů k přemýšlení o tom, co bych se měl v této publikaci snažit vlastně říct. Za jejich odvahu pustit se na toto neprozkoumané území a za podněty, které z ní pro mě vzešly, jim velice upřímně děkuji.